



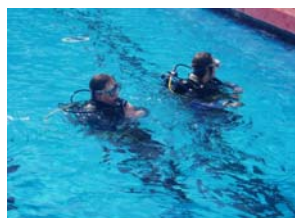
BIJLAGEN



SPORTNOTA

Borsele blijft **bewegen**

2008-2012



BIJLAGE I

Overzicht sportaanbieders gemeente Borsele

Overzicht sportaanbieders gemeente Borsele

Tak van sport	Kern
Voetbal	
s.v. Apollo '69	's-Gravenpolder
v.v. Borssele	Borssele
S.V.D. Driewegen	Driewegen
s.v. Heinkenszand	Heinkenszand
s.v. Hoedekenskerke	Hoedekenskerke
v.v. Kwadendamme	Kwadendamme
v.v. Lewedorpse Boys	Lewedorp
v.v. Luctor '88	Heinkenszand
s.v. Nieuwdorp	Nieuwdorp
v.v. De Patrijzen	's-Heerenhoek
v.v. Volharding	Ovezande
Tennis	
S.V.D. Driewegen	Driewegen
t.v. 's-Heer Abtskerke	's-Heer Abtskerke
t.v. Goblin	's-Gravenpolder
t.v. 's-Heerenhoek	's-Heerenhoek
t.v. 't Hellewoud	Baarland/Oudelande
s.v. Hoedekenskerke	Hoedekenskerke
L.T.C. Lewedorpse Tennis Vereniging	Lewedorp
s.v. Nieuwdorp	Nieuwdorp
T.V.O.	Ovezande
Tebo	Heinkenszand
t.v. TenNISSEn	Nisse
s.v. Borssele	Borssele
Handboogschieten	
Zeelandia	Ovezande
A.D.L.M.	Kwadendamme
Concordia	's-Heerenhoek
De Edele Handboog	Oudelande
Eensgezindheid 's-Heerenhoek	's-Heerenhoek
Ons Genoegen	Oudelande
Schuttersgilde St. Sebastiaan, Door Eendracht Herlevende	's-Gravenpolder
Soranus	Heinkenszand
Soranus II	Ovezande
Spes Nostra	Oudelande
Verenigde Schutters Sociëteiten Kwadendamme	Kwadendamme
De Verenigde Senioren	's-Heerenhoek
Victoria	Kwadendamme
Vrije Schutters	's-Heerenhoek
Willem Tell	Ovezande
Zorgvlied	Ellewoutsdijk
Verenigde Schutters Sociëteiten	's-Heerenhoek
U.N.O.	Ovezande

Tak van sport	Kern
Gymnastiek/turnen	
s.v. Atlas	Heinkenszand
s.v. Borssele	Borssele
D.A.W.	's-Gravenpolder
s.v. Hoedekenskerke	Hoedekenskerke
s.v. Nieuwdorp	Nieuwdorp
S.V.D. Driewegen	Driewegen
S.S.S.	's-Heerenhoek
Tuleda	Lewedorp
Badminton	
B.C. Batavo	's-Heerenhoek
De Lachende Shuttle	Oudelande
B.C. 't Leeuwkje	Lewedorp
B.C. De Stenge	Heinkenszand
Aerobics	
S.V.D. Driewegen	Driewegen
Handbal	
s.v. Orion	Heinkenszand
Paardensport	
L.R. en P.C. Vlaandertse Ruiters	Heinkenszand
L.R. en P.C. De Weelruiters	Nisse
Tafeltennis	
S.V.D. Driewegen	Driewegen
T.T.V.O.	Oudelande
Biljart	
Bejaardenbiljartclub	Heinkenszand
B.V. Kwadendamme	Kwadendamme
D.O.S.	Ovezande
H.I.O.	Heinkenszand
O.B.K.	's-Heerenhoek
De Toekomst	's-Heerenhoek
B.V. De Vier Linden	's-Gravenpolder
B.V. Luctor	Heinkenszand
B.V. O.K.K.	Kwadendamme
B.V. L.B.V.	Lewedorp
Bridge	
Bridgeclub Barbestein	Heinkenszand
Bridgeclub Borsele	Heinkenszand
Dammen	
Damvereniging P.W.G.	's-Gravenpolder

Tak van sport	Kern
Duivensport	
p.v. De Vriendenkring	's-Heerenhoek
p.v. De Postduif	Lewedorp
Schietsport	
Oranje Nassau	's-Gravenpolder
Nimrod	Heinkenszand
Pro Patria	Nisse
Jeu-de-boules	
Boules Digue	Heinkenszand
Hengelsport	
H.S.V. De Leeglopers	's-Heerenhoek
H.S.V. De Bevelanden	Heinkenszand
H.S.V. 't Sloe	Nieuwdorp
Judo en ji jitsu	
Hajime	Heinkenszand
Karate	
Budokan	Lewedorp
Volleybal	
SGRAVO	's-Gravenpolder
Twirling	
The Showgirls	's-Heerenhoek
Wielersport	
ZRTC The Middelkamp	Lewedorp
Stichting Wielercomité 's-Heerenhoek	's-Heerenhoek
Wielercomité Lewedorp	Lewedorp
Stichting Wielercomité Nisse	Nisse
Wielercomité Ovezande	Ovezande
Wielercomité Vitesse	Heinkenszand
Wielerstichting De Sportvrienden	Kwadendamme
Wielerttrimclub Groot Verzet	Kwadendamme
Wielervereniging De Klapbank	Oudelande
IJssport	
s.v. Borssele	Borssele
IJsclub 's-Heer Abtskerke	's-Heer Abtskerke
IJsclub Hijv	Heinkenszand
IJsclub De IJsvogels	Oudelande
Zwemsport	
Zwemvereniging De Stelleduikers	Heinkenszand
Wandelsport	
T.O.N.	Nisse
De Vrije Zaklopers	Nisse

Tak van sport	Kern
Watersport	
Watersportvereniging Ellewoutsdijk	Ellewoutsdijk
Surfen	
Surfclub Stelleplas	Heinkenszand
Klaverjassen	
k.v. Heinkenszand	Heinkenszand
Bowls	
Bowlsclub De Zwake	's-Gravenpolder
Zelfverdediging	
Hajime	Heinkenszand
Budokan	Lewedorp
Fitness	
Atlanta Sports	Heinkenszand
Fit Life	Heinkenszand
Fysiofit	Heinkenszand
Sportgezondheidscentrum De Blaeij	Heinkenszand

BIJLAGE II

**Samenvatting
resultaten onderzoek
jeugd 4-12 jaar**

Resultaten onderzoek jeugd 4-12 jaar

Respons

Aantal verspreide vragenlijsten: 2507
 Aantal retour ontvangen vragenlijsten: 1375
 Respons: 55% (54,9%)

Geslacht

Geslacht	absoluut	percentage
jongens	668	51%
meisje	643	49%
Totaal	1311	100%

Gewicht

			ondergewicht		gezond gewicht		overgewicht		ernstig overgewicht	
			Borsele		Borsele		Borsele		Borsele	
geslacht	leeftijd	totaal	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
meisjes	4 jaar	41	13	31,7	23	56,1	5	12,2		
jongens	4 jaar	42	9	21,4	31	73,8	2	4,8		
meisjes	5 jaar	57	19	33,3	27	47,4	8	14,0	3	5,3
jongens	5 jaar	51	13	25,5	32	62,7	6	11,8		
meisjes	6 jaar	47	11	23,4	30	63,8	4	8,5	2	4,3
jongens	6 jaar	55	9	16,4	37	67,3	5	9,1	4	7,3
meisjes	7 jaar	60	12	20,0	38	63,3	6	10,0	4	6,7
jongens	7 jaar	75	12	16,0	50	66,7	10	13,3	3	4,0
meisjes	8 jaar	46	12	26,1	30	65,2	2	4,3	2	4,3
jongens	8 jaar	50	7	14,0	36	72,0	4	8,0	3	6,0
meisjes	9 jaar	62	7	11,3	43	69,4	10	16,1	2	3,2
jongens	9 jaar	64	11	17,2	40	62,5	13	20,3		
meisjes	10 jaar	66	10	15,2	44	66,7	10	15,2	2	3,0
jongens	10 jaar	71	5	7,0	57	80,3	7	9,9	2	2,8
meisjes	11 jaar	65	13	20,0	43	66,2	6	9,2	3	4,6
jongens	11 jaar	63	13	20,6	46	73,0	4	6,3		
meisjes	12 jaar	28	5	21,7	13	56,5	4	17,4	1	4,3
jongens	12 jaar	23	6	21,4	20	71,4	2	7,1		
totaal		966	187	19,4	640	66,2	108	11,2	31	3,2

De **rode** cijfers geven aan dat deze cijfers boven het landelijke gemiddelde liggen.

Dorp

Dorp	Absoluut	Percentage
's-Gravenpolder	404	29,7%
's-Heer Abtskerke	23	1,7%
's-Heerenhoek	106	7,7%
Baarland	38	2,8%
Borssele	130	9,6%
Driewegen	25	1,8%
Ellewoutsdijk	10	0,7%
Heinkenszand	266	19,6%
Hoedekenskerke	28	2,0%
Kwadendamme	36	2,6%
Lewedorp	79	5,8%
Nieuwdorp	90	6,6%
Nisse	24	1,8%
Oudelande	40	2,9%
Ovezande	56	4,1%
Dorp buiten gemeente Borsele	5	0,4%
Totaal	1360	100,0

School

School	Dorp	Absoluut	Percentage
De Leeuwerik	Lewedorp	70	5,1%
De Rank	's-Gravenpolder	43	3,2%
De Wegwijzer	Heinkenszand	43	3,2%
De Zandplaat	Ovezande	57	4,3%
Don Bosco	's-Heerenhoek	106	7,9%
Ds. Kerstenschool	Borssele	160	12%
Franck van Borssele	Borssele	16	1,2%
Jan van Schengen	Heinkenszand	188	14,1%
Koningin Juliana	's-Gravenpolder	320	24,1%
Mgr. Heyligers	Kwadendamme	46	3,5%
De Schakel	Oudelande	37	2,8%
't Opstapje	Driewegen	23	1,7%
De Berenburcht	Baarland	20	1,5%
De Reiger	Heinkenszand	52	3,9%
De Octopus	Nieuwdorp	18	1,4%
De Regenboog	Nieuwdorp	21	1,6%
De Regenboog	Hoedekenskerke	19	1,4%
De Linden	's-Gravenpolder	49	3,7%
De Linden	Nisse	19	1,4%
De Linden	Ellewoutsdijk	9	0,7%
De Linden	's-Heer Abtskerke	14	1,1%
Totaal		1330	100%

Groep

Groep	Absoluut	Percentage
Groep 1	165	12,1%
Groep 2	171	12,6%
Groep 3	173	12,7%
Groep 4	159	11,7%
Groep 5	174	12,8%
Groep 6	177	13,0%
Groep 7	185	13,6%
Groep 8	157	11,5%
Totaal	1361	100%

Hoe ga je naar school?

Hoe naar school?	absoluut	Percentage
Lopend	458	35,2%
Op de fiets	616	47,3%
Met de bus	44	3,4%
Anders	184	14,1%
Totaal	1302	10%

Anders, o.a.

- bij mama achterop de fiets (7x genoemd);
- gebracht met de fiets (4x genoemd)
- in de fietskar/bakfiets (3x genoemd)
- op de step (5x genoemd)
- op de skate/skeelers (3x genoemd)

Heb je een zwemdiploma?

Zwemdiploma?	Absoluut	Percentage
Geen zwemdiploma	441	32,1%
Zwemdiploma A	883	64,2%
Zwemdiploma B	607	44,1%
Zwemdiploma C	270	19,6%

Zwemdiploma in relatie tot groep

	Aantal kinderen	Geen diploma		Diploma A		Diploma B		Diploma C	
		absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
Groep 1	165	162	98,2	6	3,6	6	3,6	7	4,2
Groep 2	171	147	86	21	12,3	7	4,1	5	2,9
Groep 3	173	73	42,2	94	54,3	51	29,5	16	9,2
Groep 4	159	26	16,4	122	76,7	85	53,5	29	18,2
Groep 5	174	12	6,9	156	89,7	113	64,9	53	30,5
Groep 6	177	9	5,1	158	89,3	114	64,4	42	23,7
Groep 7	185	4	2,2	173	93,5	118	63,8	60	32,4
Groep 8	157	6	3,8	146	93,0	107	68,2	51	32,5
onbekend	14	2	14,3	7	50,0	6	42,9	7	50,0
Totaal	1375	441	32,1	883	64,2	607	44,1	270	16,6

Doe je aan sport?

Doe je aan sport?	Absoluut	Percentage
Ja, ik ben lid van een sportvereniging	716	52,1%
Ja, ik ben ook nog lid van een andere sportvereniging	165	12%
Ja, ik sport vaak in de buurt of op straat	558	40,6%
Nee, ik sport niet	416	30,3%

Lid van een sportvereniging in relatie tot geslacht

Lid van een sportvereniging	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
Jongen	346	51,8%	322	48,2%	668	100%
Meisje	335	52,1%	308	47,9%	643	100%
Geslacht onbekend	35	54,7%	29	45,3%	64	100%
Totaal	716	52,1%	659	47,9%	1375	100%

Ook nog lid van een andere sportvereniging in relatie tot geslacht

Ook nog lid andere sportvereniging	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
Jongen	68	10,2%	600	89,8%	668	100%
Meisje	90	14,0%	553	86,0%	643	100%
Geslacht onbekend	7	10,9%	57	89,1%	64	100%
Totaal	165	12,0%	1210	88,0%	1375	100%

Ja, ik sport vaak op straat of in de buurt in relatie tot geslacht

Sport vaak op straat of in de buurt	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
Jongen	310	46,4%	358	53,6%	668	100%
Meisje	225	35,0%	418	65,0%	643	100%
Geslacht onbekend	23	35,9%	41	64,1%	64	100%
Totaal	558	40,6%	817	59,4%	1375	100%

Ik sport niet in relatie tot geslacht

Ik sport niet	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
Jongen	196	29,3%	472	70,7%	668	100%
Meisje	203	31,6%	440	68,4%	643	100%
Geslacht onbekend	17	26,6%	47	73,4%	64	100%
Totaal	416	30,3%	959	69,7%	1375	100%

Lid van een sportvereniging in relatie tot leeftijd

Lid van een sportvereniging	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
4 jaar	33	27,0%	89	73,0%	122	100%
5 jaar	56	37,1%	95	62,9%	151	100%
6 jaar	76	49,4%	78	50,6%	154	100%
7 jaar	98	51,3%	93	48,7%	191	100%
8 jaar	87	60,8%	56	39,2%	143	100%
9 jaar	102	58,3%	73	41,7%	175	100%
10 jaar	109	58,0%	79	42,0%	188	100%
11 jaar	101	61,6%	63	38,4%	164	100%
12 jaar	45	66,2%	23	33,8%	68	100%
13 jaar	1	100%	0	0%	1	100%
100 jaar	0	0%	1	100%	1	100%
Leeftijd onbekend	8	53,3%	7	46,7%	15	100%
Totaal	716	52,1%	659	47,9%	1375	100%

Ook nog lid van een andere sportvereniging in relatie tot leeftijd

Ook nog lid van een andere sportvereniging	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
4 jaar	3	2,5%	119	97,5%	122	100%
5 jaar	12	7,9%	139	92,1%	151	100%
6 jaar	10	6,5%	144	93,5%	154	100%
7 jaar	21	11,0%	170	89,0%	191	100%
8 jaar	13	9,1%	130	90,9%	143	100%
9 jaar	26	14,9%	149	85,1%	175	100%
10 jaar	33	17,6%	155	82,4%	188	100%
11 jaar	32	19,5%	132	80,5%	164	100%
12 jaar	13	19,1%	55	80,9%	68	100%
13 jaar	0	0%	3	100%	3	100%
100 jaar	0	0%	1	100%	1	100%
Leeftijd onbekend	2	13,3%	13	86,7%	15	100%
Totaal	716	52,1%	659	47,9%	1375	100%

Op straat of in de buurt sporten in relatie tot leeftijd

Op straat of in de buurt sporten in relatie tot leeftijd	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
4 jaar	26	21,3%	96	78,7%	122	100%
5 jaar	48	31,8%	103	68,2%	151	100%
6 jaar	54	35,1%	100	64,9%	154	100%
7 jaar	78	40,8%	113	59,2%	191	100%
8 jaar	53	37,1%	90	62,9%	143	100%
9 jaar	76	43,4%	99	56,6%	175	100%
10 jaar	90	47,9%	98	52,1%	188	100%
11 jaar	82	50,0%	82	50%	164	100%
12 jaar	40	58,8%	28	41,2%	68	100%
13 jaar	1	33,3%	2	66,7%	3	100%
100 jaar	1	100%	0	0%	1	100%
Leeftijd onbekend	9	60%	6	40%	15	100%
Totaal	716	52,1%	659	47,9%	1375	100%

Niet sporten in relatie tot leeftijd

Ik sport niet	Ja		Nee		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
4 jaar	72	59%	50	41%	122	100%
5 jaar	72	47,7%	79	52,3%	151	100%
6 jaar	53	34,4%	101	65,6%	154	100%
7 jaar	61	31,9%	130	68,1%	191	100%
8 jaar	37	25,9%	106	74,1%	143	100%
9 jaar	40	22,9%	135	77,1%	175	100%
10 jaar	32	17%	156	83%	188	100%
11 jaar	33	20,1%	131	79,9%	164	100%
12 jaar	11	16,2%	57	83,8%	68	100%
13 jaar	2	66,7%	1	33,3%	3	100%
100 jaar	0	0%	1	100%	1	100%
Leeftijd onbekend	3	20%	12	8%	15	100%
Totaal	716	52,1%	659	47,9%	1375	100%

Op welke dag sport je?

Op welke dag sport je?	Absoluut	Percentage
Maandag	386	28,1%
Dinsdag	296	21,5%
Woensdag	399	29%
Donderdag	400	29,1%
Vrijdag	232	16,9%
Zaterdag	438	31,9%
Zondag	98	7,1%

Waarom doe je aan sport?

Waarom sport je?	Absoluut	Percentage
Het is leuk	887	64,5%
Ik ben er (heel) goed in	291	21,2%
Mijn vriendjes/vriendinnetjes doen het ook	328	23,9%
Mijn ouders/verzorgers willen dat ik sport	299	21,7%
Anders	88	6,4%

Anders, onder andere:

- het is goed voor je (vaak genoemd)
- het is leuk en gezond (vaak genoemd)

Wat vind je niet leuk aan sporten?

Wat vind je niet leuk?	Absoluut	Percentage
Niets, alles is leuk	704	51,2%
Ik doe me vaak pijn	39	2,8%
Trainen is niet zo leuk	25	1,8%
Wedstrijd is niet zo leuk	35	2,5%
Ik ben er niet zo goed in	34	2,5%
Anders	88	6,4%

Anders: ==> heel divers!

Waarom doe je niet aan sport?

Waarom sport je niet?	Absoluut	Percentage
Ik ben er niet zo goed in	16	1,2%
Ik vind sporten niet zo leuk	43	3,1%
Mijn ouders/verzorgers vinden sporten te duur	38	2,8%
De sporten die ik leuk vind, kan je hier niet doen	30	2,2%
Ik heb problemen met mijn gezondheid	3	0,2%
Ik word gepest	1	0,1%
Anders	202	14,7%

Anders, o.a.:

- nog te jong (vaak genoemd)
- mag niet i.v.m. identiteit (vaak genoemd)

Wat vind je van de gymlessen op school?

Wat vind je van de gymlessen?	Absoluut	Percentage
Heel erg leuk	568	42%
Leuk	695	51,4%
Niet zo leuk	80	5,9%
Helemaal niet leuk	9	0,7%
Totaal	1352	100%

Doe je wel eens mee aan extra sport tijdens of na schooltijd?

Doe je mee aan extra sport?	Absoluut	Percentage
Ja	473	39,8%
Nee	715	60,2%
Totaal	1188	100%

Ja, ik heb deelgenomen aan: ==> heel divers

Wil je meer sportactiviteiten tijdens of na schooltijd?

Wil je meer sportactiviteiten?	Absoluut	Percentage
Nee	501	36,4%
Ja, het liefst voor schooltijd	28	2%
Ja, het liefst tijdens schooltijd	479	34,8%
Ja, het liefst tussen de middag	67	4,9%
Ja, het liefst na schooltijd	492	35,8%

Heb je nog een leuk idee voor de gymlessen of voor sportactiviteiten tijdens of na schooltijd?

Heb je een leuk idee?	Absoluut	Percentage
Ja, namelijk	474	42,2%
Nee	650	57,8%
Totaal	1124	100%

Ja, namelijk: ==> divers!

- (school)zwemmen (vaak genoemd)

Vind je dat er bij jou in de buurt genoeg mogelijkheden zijn om buiten te sporten?

Zijn er genoeg sportmogelijkheden?	Absoluut	Percentage
Ja	906	69,7%
Nee, ik mis een	394	30,3%
Totaal	1300	100%

Ik mis:

- basketbalpleintje (vaak genoemd)
- voetbal-/trapveldje (vaak genoemd)
- skate/skeeler/schaatsbaan (vaak genoemd)
- speeltuin
- zwembad

217 kinderen (15,8%) zijn van mening dat er geen leuke plekken zijn.

Leuke plekken zijn:

- "Blauwe speeltuin" (vaak genoemd)
- speeltuin (vaak genoemd)
- gras/trapveldje (vaak genoemd)
- pleintje (vaak genoemd)
- sport/voetbalveld (vaak genoemd)
- eigen tuin
- schoolplein

Waarom zijn sommige plekken minder leuk?

Waarom zijn plekken minder leuk?	Absoluut	Percentage
Ze moeten snel opgeknapt worden	192	14%
Er ligt altijd hondenpoep	572	41,6%
De bal gaat vaak in de sloot	74	5,4%
De bal gaat vaak in de bosjes	184	13,4%
Er zijn geen doeltjes/baskets	191	13,9%
Het is vlakbij een drukke weg	72	5,2%
Er zijn vaak grote kinderen	447	32,5%
Anders	264	19,2%

Anders, onder andere:

- er ligt vaak glas
- er zijn geen leuke plekken
- ik kom er weinig

Welke plekken zijn minder leuk?

- "Blauwe speeltuin" (vaak genoemd)
- speeltuin (vaak genoemd)
- sport/voetbalveld (vaak genoemd)
- waterspeeltuin

Doe je wel eens mee aan sportactiviteiten in je buurt/dorp?

Doe je wel eens mee aan sportactiviteiten?	Absoluut	Percentage
Ja, afgelopen jaar heb ik meegedaan aan	363	28,4%
Nee	913	71,6%
Totaal	1276	100%

Het afgelopen jaar heb ik meegedaan aan:

- Avondvierdaagse (vaak genoemd)
- Dikkebandenrace (vaak genoemd)
- Skeeleren (vaak genoemd)
- Voetballen (vaak genoemd)

Wat vind je van deze sportactiviteiten?

Wat vind je van deze activiteiten?	Absoluut	Percentage
Weet ik niet, ik doe er niet aan mee	659	55,4%
Niet leuk	23	1,9%
Leuk!	255	21,4%
Leuk, maar dat is niet echt vaak	252	21,2%
Totaal	1189	100%

Heb je een leuk idee voor sport in de buurt?

Heb je een leuk idee?	Absoluut	Percentage
Nee	670	63%
Ja	393	37%
Totaal	1063	100%

Een leuk idee, onder andere

- zwembad
- basketbal
- speeltuin
- trapveldje/voetbalveldje
- skeeleren
- voetbal

Wat vind je van de trainingen bij je sportvereniging?

Wat vind je van de trainingen	Absoluut	Percentage
Heel erg leuk	400	54,6%
Leuk	281	38,3%
Niet zo leuk	15	2%
Helemaal niet leuk	2	0,3%
Ik heb geen trainingen	35	4,8%

Hoe zou je de trainingen leuker maken?

Hoe trainingen leuker maken?	Absoluut	Percentage
Ander soort oefeningen	40	2,9%
Niet altijd hetzelfde doen	155	11,3%
Meer nieuwe dingen leren	253	18,4%
Meer wedstrijdjjes	189	13,7%
Anders	125	9,1%

Anders: ==> diverse ideeën

Wat vind je van de wedstrijden?

Wat vind je van de wedstrijden?	Absoluut	Percentage
Heel erg leuk	289	40,4%
Leuk	182	25,5%
Niet zo leuk	18	2,5%
Ik doe niet mee aan wedstrijden	226	31,6%
Totaal	715	100%

Wat vind je van de feestjes/uitstapjes bij je vereniging?

Wat vind je van de uitstapjes?	Absoluut	Percentage
Leuk	505	73,4%
Niet zo leuk	9	1,3%
Dat is niet bij mijn vereniging	174	25,3%
Totaal	688	100%

Heb je ideeën voor leuke uitstapjes?

Heb je ideeën?	Absoluut	Percentage
Ja	131	19,6%
Nee	539	80,4%
Totaal	670	100%

Ideeën: ==> divers!

Wat vind je van het clubhuis/de kantine?

Wat vind je van het clubhuis/kantine	Absoluut	Percentage
Is er niet	230	33,8%
Ik kom er graag	296	43,5%
Ik kom er niet graag	24	3,5%
Anders	131	19,2%
Totaal	681	100%

Reden dat ik er niet graag kom:

- te jong
- niet gezellig

Anders, namelijk:

- ik kom er bijna nooit

Waarom ben je geen lid van een sportvereniging?

Waarom geen lid sportvereniging?	Absoluut	Percentage
Ik vind sporten niet leuk	53	3,9%
Het is te duur	71	5,2%
De sportvereniging is te ver weg	41	3%
Ik werd gepest	5	0,4%
Ik ben niet zo goed in sport	26	1,9%
De sport die ik leuk vind is hier niet	69	5%
Weet ik niet	86	6,3%
Anders	295	21,5%

Reden geen lid sportvereniging:

- vanwege de identiteit geen georganiseerde sport (vaak genoemd)
- mag niet van mijn ouders (vaak genoemd)
- nog te jong (vaak genoemd)
- eerst zwemdiploma halen (vaak genoemd)
- geen behoefte/interesse

Wat mis je op sportgebied?

Wat mis je?	Absoluut	Percentage
Niets, ik kan altijd sporten als ik dat wil	471	34,3%
Een bepaalde sportvereniging	178	12,9%
Een sportveldje/pleintje	165	12%
Lenen van sportmaterialen	28	2%
“zappen” tussen verschillende sporten	150	10,9%
Anders	179	13%

Welke vereniging mis je? O.a.

- zwembad (vaak genoemd)
- aerobics/streetdance/dans
- basketbal
- judo
- korfbal

Waarvoor wil je het veldje/pleintje gebruiken?

- om te voetballen (vaak genoemd)
- om te basketballen
- om te skaten/skeeleren
- om te spelen/sporten

Andere dingen die ik mis op sportgebied:

(overdekt) zwembad (vaak genoemd)

BIJLAGE III

**Samenvatting
resultaten onderzoek
jongeren 13-23 jaar**

Resultaten onderzoek jongeren 13-23 jaar

Respons

	Aantal verspreid	% van totaal	Aantal retour	% van totaal
Baarland	20	2,9%	7	2,8%
Borssele	46	6,6%	19	7,7%
Driewegen	18	2,6%	5	2,0%
Ellewoutsdijk	13	1,9%	1	0,4%
's-Gravenpolder	141	20,1%	52	21,2%
's-Heer Abtskerke	16	2,3%	7	2,8%
's-Heerenhoek	62	8,9%	19	7,7%
Heinkenszand	159	22,7%	58	23,5%
Hoedekenskerke	23	3,3%	3	1,2%
Kwadendamme	29	4,1%	6	2,4%
Lewedorp	54	7,7%	23	9,3%
Nieuwdorp	38	5,4%	16	6,5%
Nisse	20	2,9%	8	3,2%
Oudelande	23	3,3%	9	3,6%
Ovezande	38	5,4%	14	5,7%
Totaal	700	100%	249	100%

Zoals u in bovenstaand overzicht kunt zien, zijn er in totaal 700 vragenlijsten verstuurd. Deze vragenlijsten zijn willekeurig verspreid onder jongeren in alle kernen van de gemeente Borssele. In totaal hebben we 249 vragenlijsten terugontvangen; een respons van 35,6%. Dit aantal geeft een representatief beeld van de gehele Borselse jeugd in de leeftijd van 13 tot en met 23 jaar.

Geslacht respondenten

Geslacht	%
Jongen	48,6%
Meisje	51,4%
Totaal	100%

Leeftijd respondenten

Leeftijd	%
12 jaar*	9,7%
13 jaar	16,9%
14 jaar	14,9%
15 jaar	11,7%
16 jaar	8,5%
17 jaar	10,9%
18 jaar	6,0%
19 jaar	6,5%
20 jaar	3,6%
21 jaar	3,6%
22 jaar	4,4%
23 jaar	3,2%
Totaal	100%

* Door een foutje in het aanleveren van de leeftijdsgrenzen bij de afdeling Bevolking, heeft ook een aantal 12-jarigen de vragenlijst voor jongeren van 13-23 jaar ontvangen.

Dagelijkse bezigheid respondenten

Dagelijkse bezigheid	%
Ik zit op school	92,4%
Ik zit niet meer op school	7,6%
Totaal	100%

Opleiding respondenten

Opleiding	%
VMBO	27,3%
HAVO	16,7%
VWO/Atheneum/Gymnasium	14,5%
MBO	15%
Anders	8,4%
Totaal	100%

Hoe gaan de jongeren naar school?

Vervoermiddel	%
Met de fiets	67,3%
Met de bus	6,2%
Op de brommer/scooter	8,4%
Gebracht met de auto	0,4%
Anders	17,7%
Totaal	100%

Andere vervoermiddelen die genoemd werden:

- met de eigen auto
- met de trein
- combinatie van vervoermiddelen

Arbeidssituatie jongeren

Arbeidssituatie	%
Betaald werk	13,7%
Vrijwilligerswerk	1,6%
(Nog) geen werk/zoekende	1,6%
(Nog) geen werk/niet zoekende	0,4%
Anders	2,4%

Andere arbeidssituatie die meerdere malen genoemd werd:

- combinatie leren/werken

Doen de jongeren aan sport?

Doe je aan sport?	%
Ja, ik ben lid van een sportvereniging	54,6%
Ja, ik ben ook nog lid van een andere sportvereniging en/of sportschool	8,4%
Ja, ik sport vaak op straat of in de buurt	33,3%
Nee, ik sport niet (meer)	26,5%

Op welke dag doen de jongeren aan sport?

Dag	%
Maandag	34,5%
Dinsdag	32,5%
Woensdag	43,5%
Donderdag	34,5%
Vrijdag	33,3%
Zaterdag	41,4%
Zondag	18,1%

Waarom doen de jongeren aan sport?

Waarom doe je aan sport?	%
Het is gewoon leuk om te doen	64,3%
Ik ben er (heel) goed in	14,1%
Mijn vrienden/vriendinnen doen het ook	16,1%
Mijn ouders/verzorgers willen dat ik sport	7,6%
Je krijgt er een goed figuur van	19,3%
Ik wil graag goed presteren	13,7%
Het is gezond	50,6%
Anders	10,4%

Andere redenen om aan sport te doen:

- het is gezellig/leuk
- voor de sociale contacten
- het is goed voor de conditie

Wat vinden de jongeren niet leuk aan sporten?

Wat is niet leuk aan sporten?	%
Alles is leuk	45,8%
Ik loop vaak blessures op	7,2%
Trainen is niet zo leuk	3,6%
Wedstrijden zijn niet zo leuk	2,0%
Ik ben er niet zo goed in	4,0%
Het is te duur	5,2%
Anders	8,8%

Wat missen de jongeren of kan volgens hen beter op sportgebied?

Wat mis je?	%
Niets, er zijn genoeg mogelijkheden	26,1%
Een bepaalde sportvereniging	14,5%
Een sportveldje/-pleintje	15,3%
De mogelijkheid om sportmaterialen te lenen	5,2%
Meer kunnen "zappen" tussen sporten	4,4%
Meer sportactiviteiten organiseren	9,2%
Anders	11,6%

De sportveldjes/-pleintjes willen de jongeren vooral gebruiken voor de sporten:

- voetbal (meest genoemd)
- skaten/skateboarden
- basketbal

Waarom doen de jongeren niet (meer) aan sport?

Waarom sport je niet (meer)	%
Ik ben er niet goed in	4,8%
Ik vind sporten niet leuk	3,2%
Het is te duur	5,2%
De sporten die ik leuk vind kan je hier niet doen	8,8%
Vanwege gezondheidsproblemen	0,8%
Ik word gepest	0,4%
Ik heb er geen tijd voor	18,1%
Mijn vrienden/vriendinnen doen het ook niet	3,6%
De sfeer staat me niet aan	1,2%
Anders	5,6%

Als andere reden om niet te sporten wordt onder andere genoemd:

- vanwege blessure

Wat vinden de jongeren van de gymlessen op school?

Wat vind je van de gymlessen op school?	%
Heel erg leuk	34,5%
Leuk	53,8%
Niet zo leuk	9,4%
Helemaal niet leuk	2,3%
Totaal	100%

Hoe zouden de jongeren de gymlessen leuker maken?

Hoe zou je de gymlessen leuker maken?	%
Andere sporten doen	10,4%
Meer afwisseling	16,9%
Meer gericht op nieuwe dingen leren	8,8%
Meer wedstrijd-/spelvormen	25,7%
Meer keuzemogelijkheden	18,9%
Anders	9,2%

Nemen de jongeren deel aan sportactiviteiten tijdens schooltijd?

Neem je deel aan sportactiviteiten tijdens schooltijd?	%
Ja	74,4%
Nee	25,6%
Totaal	100%

De meeste respondenten geven aan dat de meeste sportactiviteiten tijdens schooltijd verplicht zijn, vandaar het hoge percentage bij 'ja'.

De redenen die genoemd worden om niet deel te nemen aan de sportactiviteiten tijdens schooltijd:

- er zijn geen sportactiviteiten tijdens schooltijd
- ik heb geen tijd om deel te nemen

Zijn er sportactiviteiten die de jongeren missen na of tijdens schooltijd?

Zijn er sportactiviteiten die je mist na of tijdens schooltijd?	%
Ja	22,1%
Nee	77,9%
Totaal	100%

Sportactiviteiten die gemist worden na schooltijd:

- meer wedstrijden/toernooien

Zijn er volgens de jongeren in de buurt genoeg mogelijkheden om te sporten?

Zijn er genoeg sportmogelijkheden in de buurt?	%
Ja, ik mis niets	65,7%
Nee	34,3%
Totaal	100%

Welke sportvoorzieningen mis je?

Vooraf genoemd werden:

- voetbalveldje/-plein/-kooi
- basketbalveldje/-pleintje

27,7 % van de respondenten heeft aangegeven dat er bij hem/haar geen leuke plekken in de buurt zijn om te sporten.

Waarom zijn sommige sportpleintjes/-veldjes minder leuk?

Waarom zijn de sportpleintjes/-veldjes niet zo leuk?	%
Ze zijn nodig aan een opknappbeurt toe	38,2%
Er ligt altijd hondenpoep	30,5%
De bal gaat vaak in de sloot	8,4%
De bal gaat vaak in de bosjes	20,5%
Er zijn geen doeltjes/baskets	15,3%
Het is vlakbij een drukke weg	2,4%
Er zijn vaak kleine kinderen	16,5%
Het is niet goed ingericht	8,0%
De plek is niet goed gekozen	7,2%
Anders	23,7%

Bij een minder goede inrichting worden genoemd:

- vlakkere ondergrond
- omheining

Nemen de jongeren deel aan sportactiviteiten die in hun buurt/dorp georganiseerd worden?

Neem je deel aan sportactiviteiten in jouw buurt/dorp	%
Ja	21,9%
Nee	78,1%
Totaal	100%

Belangrijkste redenen waarom ze niet deelnemen:

- die zijn er niet
- ik heb het te druk/geen tijd

Wat vinden de jongeren van de georganiseerde activiteiten?

Wat vind je van de georganiseerde activiteiten?	%
Geen idee, ik weet niet wat er georganiseerd wordt	50,4%
Niet leuk	7,0%
Anders	9,1%

Volgens de jongeren wordt er weinig georganiseerd. Ook geven ze aan hier geen interesse in te hebben.

Zijn er activiteiten die de jongeren missen in hun buurt/dorp?

Zijn er activiteiten die je mist in je buurt/dorp?	%
Ja	33,9%
Nee	66,1%
Totaal	100%

Zo ja, wat mis je dan?

- zo veel
- toernooien

Wat zou je veranderen op het gebied van sport en bewegen in jouw buurt/dorp?

- betere sportplekken en speeltuinen
- meer activiteiten
- niets
- zwembad
- fitness

Wat vinden de jongeren van de trainingen bij hun sportvereniging?

Wat vind je van de trainingen?	%
Heel erg leuk	42,5%
Leuk	39,6%
Niet zo leuk	9,7%
Helemaal niet leuk	0,7%
Ik heb geen trainingen	7,5%
Totaal	100%

Hoe zouden ze de trainingen leuker maken?

Hoe zou je de trainingen leuker maken?	%
Meer afwisseling	14,5%
Meer gericht op het leren van nieuwe dingen	11,2%
Meer wedstrijd-/spelvormen	10,8%
Anders	20,5%

Bij anders hebben de meeste respondenten aangegeven dat ze niets aan de trainingen zouden veranderen, omdat ze de trainingen al goed vinden en ze al leuk zijn.

Wat vinden ze van de wedstrijden?

Wat vind je van de wedstrijden?	%
Heel erg leuk	33,6%
Leuk	7,3%
Niet zo leuk	3,0%
Ik heb geen wedstrijden	26,1%
Totaal	100%

Hebben ze ideeën voor (andere) leuke activiteiten bij hun sportvereniging?

Ideeën voor (andere) leuke activiteiten?	%
Ja	29,5%
Nee	70,5%
Totaal	100%

Zijn de jongeren ook op een andere manier actief bij hun sportvereniging?

Op een andere manier actief bij jouw sportvereniging?	%
Ja, als (jeugd)scheidsrechter	1,6%
Ja, als (jeugd)trainer	10%
Ja, als (jeugd)leider/coach	0,4%
Ja, als lid van het hoofdbestuur	1,2%
Ja, als lid van de jeugdcommissie	1,2%
Ja, als lid van een andere commissie	0,8%
Ja, als organisator van andere activiteiten	2,8%
Anders	4,4%
Nee, ik ben niet op een andere manier actief	40,2%

Waarom ben je niet op een andere manier actief bij jouw sportvereniging?

- ik ben te jong
- ik heb er geen tijd voor
- ik heb er geen behoefte aan/geen interesse in

Wat vinden ze van het clubhuis/kantine

Wat vind je van het clubhuis/kantine	%
Is er niet	21,1%
Ik kom er graag	42,1%
Ik kom er niet graag	13,5%
Anders	23,3%
Totaal	100%

Wat missen ze op sportgebied in hun dorp/gemeente?

Wat mis je op sportgebied in jouw dorp/gemeente?	%
Niets, ik kan altijd sporten	43,8%
Een bepaalde sportvereniging	20,1%
Een sportveldje/-pleintje	15,7%
Het lenen van sportspullen	4,4%
De mogelijkheid om te "zappen" tussen sporten	10,4%
Anders	13,3%

Willen de jongeren meedenken over/meehelpen met het organiseren van sportactiviteiten in de gemeente Borsele?

Wil je meedenken over /meehelpen met sportactiviteiten in Borsele?	%
Ja, ik wil meedenken en meepraten	10,7%
Ja, ik wil helpen bij het organiseren van activiteiten	5,4%
Nee, ik zie het nut er niet van in	4,4%
Nee, dat is niets voor mij	49,8%
Nee, want	27,3%

Veel jongeren hebben aangegeven het te druk te hebben en hier geen tijd voor te hebben.

BIJLAGE IV

**Samenvatting
resultaten onderzoek
senioren (50+)**

Resultaten onderzoek ouderen 50-75 jaar

Respons

	Aantal verspreid	% van totaal	Aantal retour	% van totaal
Baarland	25	2,8%	5	1,4%
Borssele	59	6,6%	26	7,1%
Driewegen	23	2,6%	11	3,0%
Ellewoutsdijk	17	1,9%	8	2,2%
's-Gravenpolder	181	20,1%	82	22,3%
's-Heer Abtskerke	21	2,3%	8	2,2%
's-Heerenhoek	79	8,8%	30	8,2%
Heinkenszand	205	22,8%	68	18,5%
Hoedekenskerke	30	3,3%	13	3,5%
Kwadendamme	38	4,2%	20	5,4%
Lewedorp	70	7,7%	27	7,3%
Nieuwdorp	49	5,4%	19	5,2%
Nisse	25	2,8%	13	3,5%
Oudelande	29	3,2%	10	2,7%
Ovezande	49	5,4%	23	6,3%
Totaal	900	100%	368	100%

Zoals u in bovenstaand overzicht kunt zien, zijn er in totaal 900 vragenlijsten verstuurd. Deze vragenlijsten zijn willekeurig verspreid onder senioren (50+) in alle kernen van de gemeente Borssele. In totaal hebben we 368 vragenlijsten retour ontvangen; een respons van 40,9%. Dit percentage representatief is voor alle senioren uit de gemeente Borssele.

Geslacht respondenten

Geslacht	%
Man	45,7%
Vrouw	53,3%
Totaal	100%

Leeftijdscategorie respondenten

Leeftijdscategorie	%
50-54 jaar	26,1%
55-59 jaar	22,3%
60-64 jaar	23,6%
65-69 jaar	14,7%
70-74 jaar	12,0%
Totaal	100%

Huishoudsituatie respondenten

Huishoudsituatie	%
Alleenstaand	15,5%
2 volwassenen, geen (thuiswonende) kinderen	62,8%
2 volwassenen en thuiswonende kinderen	19,3%
éénoudergezin met thuiswonende kinderen	2,7%
Anders	1,4%
Totaal	100%

Hoofdbezigheid respondenten

Hoofdbezigheid	%
Fulltime werkend	25,8%
Parttime werkend	13,6%
Huisvrouw/-man	26,4%
Gepensioneerd	27,2%
Anders	5,4%
Totaal	100%

Hoogst voltooide opleiding respondenten

Hoogst voltooide opleiding	%
Lager onderwijs	7,9%
Lager beroepsonderwijs	25,8%
MAVO/MULO	11,7%
MBO	24,2%
HAVO/VWO/Atheneum/Gymnasium	12,2%
Wetenschappelijk onderwijs/universiteit	12,5%
Geen	1,4%
Niet ingevuld	4,3%
Totaal	100%

Hebben de senioren een bepaalde beperking of aandoening waardoor ze niet kunnen sporten/bewegen?

Beperking/aandoening	Ja	Nee	Niet ingevuld	Totaal
Financiële situatie	18,2%	78,3%	3,5%	100%
Lichamelijke beperking/aandoening	6,8%	93,2%		100%
Auditieve beperking/aandoening	1,4%	98,6%		100%
Visuele beperking/aandoening	0,8%	99,2%		100%
Verstandelijke beperking	0,3%	99,7%		100%
Chronische beperking/aandoening	24,5%	75,5%		100%
geen beperking/aandoening	68,2%	31,8%		100%

Hebben de respondenten de afgelopen 12 maanden regelmatig (bijvoorbeeld dagelijks of wekelijks) gesport of anderszins aan beweging gedaan?

Afgelopen 12 maanden gesport/bewogen?	%
Ja	91,2%
Nee	8,8%
Totaal	100%

Wat zijn de meest beoefende vormen van sport en bewegen?

- Fietsen (61,1%)
- Wandelen (53,3%)
- Zwemmen (16,8%)
- Fitness conditie (10,9%)
- Tennis (7,3%)

Daarnaast geven ook veel mensen aan dagelijks te bewegen door huishoudelijke activiteiten en tuinieren.

Waar beoefenen de respondenten deze vormen van sport en bewegen?

Waar gesport/bewogen?	%
Bij een sportvereniging	20,9%
In een sportschool/fitnesscentrum	12,0%
Via bedrijfssport	0,3%
Via het sociaal-cultureel werk	1,6%
Tijdens een georganiseerde vakantie	1,4%
Tijdens een georganiseerde sportactiviteit	1,6%
Ongeorganiseerd met het gezin/partner	30,2%
Via Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO)	1,1%
Via het verzorgingstehuis	1,1%
Ongeorganiseerd met familie/vrienden/kennissen/collega's	32,1%
Ongeorganiseerd/alleen	32,1%
Via GALM-SCALA	2,2%
In en om het huis	39,9%
Anders	10,6%

Waar hebben de senioren gesport?

Waar gesport/bewogen?	%
In eigen dorp	56,5%
Buiten eigen dorp, wel in de gemeente Borsele	39,1%
Buiten eigen dorp, niet in de gemeente Borsele	31%
In de regio rond de gemeente Borsele	26,6%
Elders	19,8%

Elders:

- in het buitenland (tijdens vakantie)

Waarom niet in gemeente Borsele gesport/bewogen?

Waarom niet in gemeente Borsele gesport/bewogen?	%
Te weinig faciliteiten	10,9%
Faciliteiten buiten Borsele zijn beter	4,6%
Het is daar goedkoper	1,1%
Vanwege vrienden/kennissen	8,2%
Ik sport waar ik werk	1,4%
Anders	21,2%
Niet van toepassing	33,4%

Waarom sporten/bewegen senioren?

Waarom sporten/bewegen?	%
Vanwege gezondheid/fitheid	61,7%
Vanwege prestatie/winst/competitie	4,1%
Vanwege de sociale contacten/vriendschap	24,2%
Vanwege plezier/ontspanning	62,2%
Voor mijn uiterlijk/afslanken/lijnen	12,2%
Omdat mijn familieleden ook sporten	1,9%
Omdat vrienden/kennissen ook sporten	4,6%
Vanwege positieve ervaringen in het verleden	9,8%
Vanwege de aandacht van sporten in de media	0,8%
Vanwege een topsporter/sportidool	0,3%
Anders	6,8%

Voldoen de senioren volgens zichzelf aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen?

Voldoet u aan de NNGB?	%
Ja	80,7%
Nee, omdat	19,3%
Totaal	100%

Een deel van de senioren geeft aan niet te kunnen voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen vanwege:

- tijdgebrek
- het weer
- gezondheidsklachten

Zijn de senioren tevreden over de accommodaties en voorzieningen op het gebied van sport en bewegen in de gemeente Borsele?

	Zeer tevreden	Tevreden	Neutraal	Zeer ontevreden	Weet niet/geen mening
aantal	1,9%	23,9%	24,8%	2,5%	46,8%
soort	0,7%	20,9%	25,9%	3,7%	48,8%
kwaliteit	1,7%	22,9%	22,9%	3,0%	49,5%
Prijzen/kosten	0,3%	14,5%	27,6%	5,1%	52,5%
bereikbaarheid	3,6%	25,4%	20,5%	5,0%	45,5%
openingstijden	1,3%	20,9%	23,2%	3,0%	51,5%
Multifunctioneel	0,3%	14,8%	20,0%	2,1%	62,8%
Aanpassingen i.v.m. beperkingen	1,1%	8,1%	17,2%	6,3%	67,4%

Waar hebben senioren behoefte aan op het gebied van sport en bewegen?

Behoefte aan	ja	nee	Weet niet/geen mening	Totaal
Gemeentelijke sportvoorzieningen				
Gymnastieklokaal/sportzaal/sporthal e.d.	10,3%	55,9%	33,8%	100%
Sportveld, atletiekbaan, tennisbaan, e.d.	7,1%	59,5%	33,3%	100%
zwembad	33,9%	42,4%	23,7%	100%
Anders	9,2%	90,8%		100%
Particuliere sportvoorzieningen				
Fitnesscentrum/sportschool	13,2%	53,5%	33,3%	100%
Tennis-/squashhal	9,6%	52,1%	38,4%	100%
Anders	2,2%	97,8%		100%
Openbare algemene voorzieningen				
Dorpshuis/verenigingsgebouw e.d.	8,0%	72,5%	19,5%	100%
Veldje/park, e.d.	18,4%	60,9%	20,7%	100%
Openbare weg	6,6%	67,6%	25,9%	100%
Bos	47,4%	38,0%	14,6%	100%
Anders	6,5%	93,5%		100%

Andere genoemde wensen/behoeften:

- meer, betere en veilige fiets- en wandelpaden

Waar hebben de senioren nog meer behoefte aan?

- bos
- (overdekt) zwembad
- fitness/sportschool
- meer wandelmogelijkheden
- veldje of park

Welke van onderstaande zinnen past het beste bij de Borselse senioren?

Zin die bij mij past	%
Ik sport of beweeg soms, maar niet regelmatig	25%
Ik sport of beweeg nu zes maanden regelmatig	13,7%
Ik sport of beweeg nu al meer dan zes maanden regelmatig	51,5%
Ik sport of beweeg niet en heb geen plannen om dat in de toekomst te gaan doen	6,4%
Ik sport of beweeg niet, maar ben het in de toekomst wel van plan	3,4%
Totaal	100%

Zin die bij mij pas	ja	nee	Niet van toepassing / weet ik niet	Totaal
Ik sport of beweeg nu (soms of regelmatig) en ben van plan dat te blijven doen	84,2%	3,3%	12,5%	100%
Mensen uit mijn directe omgeving vinden dat ik (meer) moet gaan sporten of bewegen	15,8%	34,5%	39,7%	
Ik vind het belangrijk wat mensen uit mijn directe omgeving vinden van mijn sport- en beweggedrag	12,5%	80,4%	7,1%	100%

Zin	Geheel mee eens	Mee eens*	Niet mee eens/niet mee oneens	Mee oneens*	Geheel mee oneens	Weet niet/geen mening	Totaal
Ik ga niet sporten of bewegen omdat ik door mijn fysieke beperking steeds andere mensen om hulp moet vragen	5,9%	18,9%	7,8%	20,5%	31,6%	15,3%	100%
Ik ga niet sporten of bewegen omdat ik denk dat ik te weinig uithoudingsvermogen heb	8,6%	21,6%	9,5%	23,2%	28,3%	8,9%	100%
Ik denk dat ik te weinig sportieve vaardigheden heb om te kunnen sporten of bewegen	8,7%	21,2%	10,9%	22,2%	28,0%	9,0%	100%
Ik wil (meer) gaan sporten of bewegen en dat gaat me ook lukken	22,9%	16,8%	21,0%	12,9%	7,7%	18,7%	100%
Ik acht mezelf in staat om aan sport te doen	62,1%	16,1%	7,6%	2,5%	3,5%	8,2%	100%
Ik wil wel sporten of bewegen, maar heb er te weinig tijd voor	17,8%	27,1%	14,0%	15,6%	17,5%	8,0%	100%

* In de vragenlijst stond een fout; er stond twee keer 'mee oneens'; de mogelijkheid 'mee eens' werd niet genoemd.

Welke redenen hebben senioren om niet regelmatig te sporten of te bewegen?

Reden	ja	nee	Totaal
Ik heb geen behoefte om te sporten	10,1%	89,9%	100%
Ik ben niet geïnteresseerd in sport of bewegen	95,1%	4,9%	100%
Ik weet niet welke sport- of beweegactiviteiten er in mijn gemeente worden aangeboden	97,0%	3,0%	100%
Ik vind het te duur	94,8%	5,2%	100%
Ik heb geen tijd	90,8%	9,2%	100%
Het sporten zelf is tijdrovend	95,7%	4,3%	100%
De deelname aan de activiteiten is te verplichtend	95,1%	4,9%	100%
Ik heb/had vaak blessures	98,1%	1,9%	100%
Ik heb andere hobby's die ik interessanter vind	93,2%	6,8%	100%
De activiteiten spreken me niet aan	96,7%	3,3%	100%
Het niveau van de activiteiten is te hoog/laag	98,9%	1,1%	100%
Er zijn onvoldoende sport- en beweegmogelijkheden in de buurt	97,0%	3,0%	100%
De bereikbaarheid van de activiteiten is slecht	99,2%	0,8%	100%
Ik ken geen of weinig mensen om dit samen te doen	94,6%	5,4%	100%
De activiteiten vinden op een ongunstig tijdstip plaats	98,6%	1,4%	100%
Er wordt geen rekening gehouden met de wensen en behoeften van de 50-plussers	95,1%	4,9%	100%
De begeleiding/organisaties was slecht	99,2%	0,8%	100%
Ik ben door mijn gezondheidsklachten niet in staat om te sporten of sportief bezig te zijn	95,1%	4,9%	100%
Ik heb gezondheidsklachten en ik sport niet omdat ik geen mensen in mijn omgeving heb die dezelfde klachten hebben en met mij mee kunnen	97,3%	2,7%	100%

Zijn de senioren op de hoogte van het sport- en beweegaanbod voor hun leeftijdscategorie binnen de gemeente Borsele?

Bent u op de hoogte van het aanbod?	%
Goed	5,2%
Redelijk	11,4%
Matig	14,1%
Slecht	53,5%
Geen antwoord	53,5%

Waar halen de senioren hun informatie over sport in de gemeente Borsele vandaan?

Waar informatie vandaan?	%
Via sportloket	0%
Via nieuwsbrief	4,1%
Via de website van Borsele Beweegt	4,1%
Via de Borselse Bode	40,8%
Via de website van de gemeente Borsele	2,4%
Via de gemeentegids	10,6%
Via andere websites	1,9%
Via de televisie	7,6%
Via de radio	6,3%
Via De Bevelander	19,6%
Via andere kranten	9,0%
Via posters en flyers	4,3%
Via folders/boekjes	7,3%
Via brochures van SportZeeland	0,3%
Via zorg- en welzijnsorganisaties	1,1%
Via mond-tot-mond reclame	26,4%
Ik haal nergens mijn informatie vandaan	30,7%
Anders	4,9%

Willen de senioren meer weten over het sport- en beweegaanbod voor inwoners in de gemeente Borsele?

Wilt u meer weten over aanbod?	%
Ja	30,4%
Nee	62,5%
	7,1%
Totaal	100%

Waarover wilt u meer weten?

Meer weten over	%
accommodaties	10,6%
locaties	13,3%
Tijden (dagen en tijdstippen)	16,3%
bereikbaarheid	5,4%
moeilijkheidsgraad	6,8%
toegankelijkheid	11,7%
Prijzen/kosten	16,0%
Grootte van de groepen	6,8%
Begeleiding	10,6%
Contact	7,3%
Specifieke sport- of beweegmogelijkheid	1,9%
Anders	4,3%

BIJLAGE V

**Cijfers overgewicht
jeugd Borsele
4-12 jaar**

Cijfers overgewicht jeugd Borsele 4-12 jaar

			ondergewicht		gezond gewicht		overgewicht		ernstig overgewicht	
			Borsele		Borsele		Borsele		Borsele	
geslacht	leeftijd	totaal	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
meisjes	4 jaar	41	13	31,7	23	56,1	5	12,2		
jongens	4 jaar	42	9	21,4	31	73,8	2	4,8		
meisjes	5 jaar	57	19	33,3	27	47,4	8	14,0	3	5,3
jongens	5 jaar	51	13	25,5	32	62,7	6	11,8		
meisjes	6 jaar	47	11	23,4	30	63,8	4	8,5	2	4,3
jongens	6 jaar	55	9	16,4	37	67,3	5	9,1	4	7,3
meisjes	7 jaar	60	12	20,0	38	63,3	6	10,0	4	6,7
jongens	7 jaar	75	12	16,0	50	66,7	10	13,3	3	4,0
meisjes	8 jaar	46	12	26,1	30	65,2	2	4,3	2	4,3
jongens	8 jaar	50	7	14,0	36	72,0	4	8,0	3	6,0
meisjes	9 jaar	62	7	11,3	43	69,4	10	16,1	2	3,2
jongens	9 jaar	64	11	17,2	40	62,5	13	20,3		
meisjes	10 jaar	66	10	15,2	44	66,7	10	15,2	2	3,0
jongens	10 jaar	71	5	7,0	57	80,3	7	9,9	2	2,8
meisjes	11 jaar	65	13	20,0	43	66,2	6	9,2	3	4,6
jongens	11 jaar	63	13	20,6	46	73,0	4	6,3		
meisjes	12 jaar	28	5	21,7	13	56,5	4	17,4	1	4,3
jongens	12 jaar	23	6	21,4	20	71,4	2	7,1		
		966	187	19,4	640	66,2	108	11,2	31	3,2

BIJLAGE VI

**Samenvatting projectplan
'De Gezonde Brede
School Borsele'
(BOS-project)**

Samenvatting projectplan 'De Gezonde Brede School Borsele'

De aanleiding

Gezondheidsorganisaties beschouwen scholen als een geschikte setting om jongeren op een efficiënte manier te bereiken met preventieve activiteiten rond gezondheidsbevordering. Bijna alle jongeren brengen een groot deel van hun jeugd door op school. Het gaat om de levensfase waarin gezond gedrag wordt geleerd en gevormd tot gewoonten die op latere leeftijd moeilijk te veranderen zijn. Scholen zelf zijn gericht op het overbrengen van kennis en het aanleren van vaardigheden die kinderen helpen bij hun persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling.

De meeste scholen in Nederland vinden gezondheid ook belangrijk, zo blijkt uit een onderzoek onder scholen (Görts & Jonkers, 2001). Aspecten van gezondheid komen op veel verschillende manieren aan bod: via het lesaanbod, projectonderwijs, werken aan een gezond en veilig schoolklimaat, sporten en bewegen, een verantwoord voedingsaanbod in kantines en automaten, zorg en begeleiding van leerlingen en preventief arbo-beleid. Rondom de school zijn lokaal en regionaal diverse organisaties dan ook actief op het terrein van gezondheid, veiligheid en welzijn. Ook gemeenten hebben aandacht voor kinderen en jongeren en ontwikkelen vanuit diverse sectoren beleid voor deze doelgroep (zoals jeugdbeleid, achterstandsbeleid, onderwijsbeleid, gezondheidsbeleid).

De gewenste koers

De Gezonde School Methode pleit voor structurele samenwerking tussen deze lokale en regionale organisaties voor de setting school, bij voorkeur met één aanspreekpunt voor scholen. Om een beter gezondheidsbeleid én sport en beweegklimaat 'om de hoek' te realiseren, is dus samenwerking tussen alle betrokkenen in de gemeente gewenst (misschien zelfs wel noodzakelijk...). De Brede School ontwikkeling – in deze gemeente al eerder in gang gezet - was de eerste stap in die samenwerking. Onderwijs, sport en gemeente staan voor de uitdaging duidelijke afspraken te maken over de regie en de onderlinge afstemming rondom gezondheidsbevordering. Op die manier wordt de jeugd geactiveerd tot een gezonde leefstijl en duurzame sport- en bewegingsparticipatie. De gewenste samenwerking is gericht op een 'win-winsituatie' van alle betrokken partijen. Zo wordt gebruik gemaakt van elkaars competenties, zodat er duidelijke en duurzame effecten zullen ontstaan van interventies die worden gedaan.

Wanneer de betrokken organisaties rond de Brede School nog meer op elkaar afgestemd beleid voeren ter verbetering van een gezonde leefstijl en het sport- en bewegingsklimaat in de gemeente Borsele, zullen de effecten daarvan op korte termijn merkbaar worden. Een forse aanzet hiertoe wordt reeds gegeven onder andere via de Breedtesportimpuls Borsele Beweegt 2002-2007, maar daar willen we in de periode 2008-2011 nog meer continuïteit aan toekennen via de BOS impuls.

Welke concrete achterstanden kent de gemeente Borsele?

- De beweegnorm bij kinderen tussen de 6 en 12 jaar wordt niet gehaald;
- (Ernstig) overgewicht onder leerlingen van Borselse basisscholen komt bijna 3% vaker voor dan elders in de provincie Zeeland;
- Kinderen uit Borsele zijn het meest geneigd tegen hun zin dingen te doen om erbij te horen. Ook zeggen bijna twee op de tien kinderen in Borsele dat zij dingen doen onder bedreiging.

Op basis van bovengenoemde achterstanden zijn in het kader van het Buurt, Onderwijs, Sport-project de volgende arrangementen opgesteld:

1. Arrangement 'Beweegnorm'
2. Arrangement 'Overgewicht bestrijden'
3. Arrangement 'Pesten'
4. Arrangement 'Samenwerking en afstemming'

Hieronder volgt per arrangement een korte toelichting.

1. Arrangement Beweegnorm

De geconstateerde achterstand

De beweegnorm bij kinderen tussen de 6 en 12 jaar uit Borsele wordt niet gehaald zo blijkt uit onderzoekscijfers van de GGD Zeeland onder 1.707 kinderen op basisscholen dat wordt bevestigd in een kleinschaliger onderzoek onder 440 kinderen in de dezelfde leeftijdsgroep 6-12 jaar. Op basis van landelijke gegevens kan gesteld worden dat deze achterstand ook geldt voor kinderen in de overige leeftijdsgroepen.

Doelstelling

Een gevarieerd sport- en beweegaanbod rond de Brede School realiseren voor een zo groot mogelijke groep kinderen in de leeftijdsgroep 6-12 jaar om het aantal leerlingen dat de Nederlandse Norm Gezond bewegen haalt jaarlijks te verhogen met 5%.

Doelgroep: kinderen in de basisschoolleeftijd (6-12 jaar)

Activiteit

- Buitenschoolse sport- en beweegactiviteiten aanbieden
- De activiteiten bestaan uit periodieke sport- en spelprogramma's van 8 weken. Elk cluster wordt met een certificaat afgesloten en is modulair van opbouw. Alle vormen van sportbeoefening komen in aanmerking mits ze op interesse van de doelgroep mogen rekenen en bijdragen aan geformuleerde doelstellingen.
- Scholen, oudere jeugd, jongerenraad en vrijwilligers en sportverenigingen betrekken bij de uitvoering van sportactiviteiten, zodat ze in een later stadium zelf deze activiteiten kunnen organiseren.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten (output)

Er wordt wekelijks 6 uur buitenschoolse sportactiviteiten gerealiseerd

Per week doen per locatie minimaal 20 kinderen mee aan de activiteiten

In de sport- en beweegactiviteiten zijn wensen van kinderen uit de beweegscan Borsele 2004 verwerkt.

sport- en beweegactiviteiten zijn ingebed in andere buitenschoolse programma's in het kader van de Brede school

De Jongerenraad Borsele wordt betrokken bij fasen van het proces (ontwerpen, organiseren en uitvoeren)

Verenigingssport wordt structureel betrokken bij de uitvoering van activiteiten.

5 Borselse sportverenigingen zijn jaarlijks mede-uitvoerder van sportactiviteiten

De score Borsele 'Sporten en Bewegen; 3 keer per week of meer' - voor kinderen in de basisschoolleeftijd stijgt jaarlijks met 5% (nu 40,7%)

Te verwachten maatschappelijk effect (outcome)

Het beweeggedrag van kinderen en jongeren wordt gestimuleerd. Zij zullen veel vaker in contact komen met sport- en beweegactiviteiten in een samenhangend aanbod van activiteiten in en rond de school. Ook zal het leiden tot veelvuldiger gebruik van de openbare ruimte (pleinen en speelplekken). Omdat gericht wordt gewerkt aan het betrekken van oudere jeugd bij deze activiteiten zal een neveneffect zijn: een zinvolle en gezonde besteding van de vrije tijd en het tegengaan van sociaal isolement.

2. Arrangement Overgewicht bestrijden

De geconstateerde achterstand

De meest recente landelijke cijfers (TNO, maart 2006) laten een percentage zien van 15,3% overgewicht bij 5-jarigen. Kleinschaliger onderzoek in de gemeente Borsele bevestigt deze trend: uit cijfers van de GGD Zeeland over de periode 2002-2004 blijkt dat (ernstig) overgewicht onder leerlingen van Borsele basisscholen (5 en 9 jarigen) bijna 3% vaker voorkomt dan elders in de provincie Zeeland. In de gemeente Borsele ligt het percentage overgewicht in 2005 met 11,1% dicht bij het Zeeuws gemiddelde (is dan ook niet statistisch significant afwijkend). Vergeleken met andere Zeeuwse gemeenten bevindt Borsele zich in de 'middenmoot'. Er is geen reden om aan te nemen dat de landelijke trend van stijgend overgewicht hier niet aanwezig zou zijn.

Doelstelling

Het voorkómen van en tegengaan van de trend naar overgewicht en het terugdringen van het aantal kinderen met overgewicht in de gemeente Borsele door het vergroten van kennis en de bewustwording van kinderen, de ouders, en de scholen zodanig dat de kinderen meer gaan bewegen en meer verantwoorde voeding gaan consumeren.

Doelgroep: kinderen in de basisschoolleeftijd (6-12 jaar)

Activiteit :

- Een lesprogramma van 11 weken waarbij voedingslessen, beweeglessen en een les over reclame gegeven worden;
- Het geven van individuele opdrachten m.b.t. gezonde leefstijl, voeding en beweging/sporten (in de lessen en buiten de lessen)
- Het bijhouden van een voedings/beweegdagboek
- Een informatiepakket en een Ouderavond voor de doelgroep ouders
- Presentaties voor de doelgroep docenten over het project en over voeding

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten (output)

er worden jaarlijks 80 kinderen tussen 6 en 12 jaar met dit project bereikt bij de deelnemende kinderen met (ernstig) overgewicht wordt met de aangeboden programma's individueel een gewichtsvermindering van 5% gerealiseerd het percentage 9-jarige kinderen met (ernstig) overgewicht in Borsele neemt met 1% af ten opzichte van het Zeeuwse percentage. het gericht en blijvend motiveren van kinderen om in de vrije tijd en op vrijwillige basis deel te nemen aan sport en bewegingsactiviteiten. kinderen en ouders leren dat bewegen leuk en gezond is en gezonde voeding lekker. Zij gaan hierdoor gezonder eten en meer bewegen.

Te verwachten maatschappelijk effect (outcome)

Omdat kinderen met overgewicht een verhoogde kans hebben om ook op latere leeftijd (ernstig) overgewicht te hebben is preventie van gewichtsstijging bij kinderen en jongvolwassenen van belang voor de preventie van obesitas. Dit geldt temeer omdat steeds vaker diabetes mellitus type 2 bij kinderen wordt gesignaleerd. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat een gewichtsafname vanaf 5% al kan leiden tot een afname van de gezondheidsrisico's. Preventie van overgewicht kan dus een aanzienlijke gezondheidswinst opleveren.

3. Arrangement Pesten

De geconstateerde achterstand

Als cijfers van Borsele over pesten worden vergeleken met die van andere gemeenten in Zeeland blijkt dat kinderen uit Borsele het meest geneigd zijn tegen hun zin dingen te doen om erbij te horen. Ook zijn er duidelijke verschillen in de mate waarin kinderen dingen doen onder bedreiging. In Borsele overkomt het naar eigen zeggen bijna twee van de tien kinderen in groep 6.

Doelstelling

Door interactieve training de weerbaarheid van kinderen van 9-12 jaar vergroten in situaties waar sprake is van grensoverschrijdingen en ongewenst machtsmisbruik, waaronder pesten.

Doelgroep: jongens en meisjes in de basisschoolleeftijd bovenbouw (9-12 jaar)

Activiteit 1: Theatervoorstelling Pesten om leerlingen en scholen inzicht te verschaffen in de mechanismen die bij pesten een rol spelen. Verhalen schrijven en tekeningen maken over het onderwerp. Van een selectie van deze producten worden een boekje en posters gemaakt evenals een cd-rom met pestinformatie, een pestspel en jeugdliteratuur over het onderwerp pesten.

Activiteit 2: Weerbaarheidstraining voor jongens en meisjes van de basisschool

Het trainen van kinderen in weerbaarheid is een specifieke vorm van preventie. De programma's bestaan uit een combinatie van fysieke en mentale basisvaardigheden waarbij kinderen leren zorgen voor hun eigen veiligheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat kinderen slachtoffer, danwel dader worden van grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast maken kinderen kennis met verdedigingssporten en worden hierdoor gestimuleerd te bewegen. Het programma bestaat uit activiteiten gericht op kinderen zelf, leerkrachten en ouders namelijk:

- groepslessen voor de kinderen van de bovenbouw
- voorlichting en training van leerkrachten (participeren in de lessen, aansluiting maken in het Leefstijlprogramma naar gerelateerde thema's, training in de fysiek/mentale werkvormen) alsmede voorlichting en training van ouders (een ouderavond en een korte cursus van 4 bijeenkomsten/ opvoedingsondersteuning)

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten (output)

- Met de theatervoorstelling worden jaarlijks 240 kinderen en hun ouders op tien basisscholen bereikt (bovenbouwgroepen 6, 7 en 8)
- Met de weerbaarheidstrainingen worden jaarlijks 200 kinderen en hun ouders op vijf basisscholen bereikt (bovenbouwgroepen 6, 7 en 8)
- Inbedding van weerbaarheideducatie in het schoolbeleid van basisscholen en afstemming met ander aanbod dat aan weerbaarheid gerelateerd is (sociale competenties, sociaal emotionele ontwikkeling).
- Ondersteuningsorganisaties worden betrokken bij de uitvoering en evaluatie
- Door de lessen wordt bereikt dat 84% van de deelnemende kinderen beter weet wat zij kunnen doen als ze gepest worden en 67% van de deelnemende kinderen minder snel anderen zullen pesten

Te verwachten maatschappelijk effect (outcome)

Als neveneffect kan genoemd worden dat dit programma een bijdrage levert aan gezonder beweeggedrag van kinderen en minder ongewenst en/of anti-sociaal gedrag op latere leeftijd.

4. Arrangement samenwerking en afstemming

De geconstateerde achterstand

Betrokken partijen (gemeente, ondersteuningsorganisaties, ouders, schoolteam en leerlingen) verschillen in wat zij het meest belangrijk vinden rondom gezondheidsbeleid. Partijen blijken hier nog weinig in af te stemmen – zeker niet in Brede School verband.

Doelstelling

Met het landelijk concept 'Gezonde Brede School' als werkmodel verdergaande vormen van samenwerking organiseren tussen Brede Scholen, sportaanbieders, ondersteuners en de lokale overheid om gezond gedrag van de jeugd optimaal te stimuleren.

Doelgroep: kinderen in de basisschoolleeftijd (6-12 jaar)

Activiteiten

- Er wordt een beleidsteam 'Gezonde Brede School' opgericht met een BOS-brede samenstelling, bestaande uit Brede School participanten, beleidsmedewerkers welzijn, onderwijs, sport, jeugd, veiligheid, gezondheid, buurtbeheer. Daarnaast zullen professionals van ondersteuningsorganisaties in het beleidsteam worden opgenomen.
- Trekker van dit beleidsteam wordt een aan te stellen Gezonde School-coördinator.
- Het beleidsteam moet fungeren als integraal kader en aanjager van activiteiten, projecten en initiatieven op het gebied van de Gezonde Brede School. Het beleidsteam ontwikkelt daartoe een werkmodel met bijpassende visie, doelstellingen en werkwijze.
- Een beleidsteam moet de daadwerkelijke samenwerking met partners rond de Brede School tot stand brengen. Daar ligt de uitvoering. Daarbij gaat het om het doen van onderzoek en monitoring, het opstellen van een actieplan, het uitvoering geven aan dat actieplan en tenslotte evalueren.
- Voor de uitvoering van programma's wordt per activiteit bepaald welke partners daarvoor het meest geschikt zijn (op basis van doelen en budgetten).

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten (output)

Alle Brede Scholen in de gemeente gaan structureel werken met het Gezonde Schoolconcept en worden daarbij efficiënter en effectiever ondersteund door externe partners.

Scholen worden ook ondersteund bij de uitvoering van het bewegingsonderwijs (zowel binnen schools als voor- en naschools)

Sportaanbieders gaan zich duurzaam verbinden aan jeugdsportstimulering in samenwerking met het onderwijs.

De omgeving in en rond de Brede School nodigt uit tot sporten en bewegen oftewel is sportvriendelijk voor jeugd en jongeren (voorzieningen en accommodaties, zoals trapveldjes, speeltuinen, pleinen, sportzalen, sportvelden, sportscholen).

Te verwachten maatschappelijk effect (outcome)

Het uiteindelijke doel van deze inspanningen is dat de gezondheid van de jeugd in de gemeente verbetert door het terugdringen van risicogedrag en het ombuigen van de trend naar een ongezonde leefstijl tot een trend naar een gezonde leefstijl. De jeugd gaat met meer plezier meer bewegen, levert betere schoolprestaties. Verenigingssport werkt meer wijk- en kerngericht en krijgt ledenaanwas en meer kader.

Evaluatie methoden BOS periode 2008-2011

Thema arrangement bewegingsachterstand bestrijden

De Sport- en Beweegscan module bij de basisschool groep 6 (Module 1 openbare beweegruimte: een tabel en vragen voor volwassenen en jongeren over waar je in de buurt op pleintjes en in parken kan bewegen en sporten + Module 5 a + b sportaanbod: een vragenlijst voor jongeren over wat zij vinden van de sport: op de pleintjes, in de buurt, op school en bij de sportvereniging) herhalen in BOS projectjaar 2 en 4 (als vervolg op het BSI deelproject Kwaliteitsimpuls Bewegingsonderwijs).

Thema arrangement overgewicht bestrijden

Bij kinderen die gaan deelnemen aan dit programma wordt een persoonlijk dossier aangelegd en een 0-meting uitgevoerd. In het dossier worden – naast dagboek gegevens - lengte, gewicht en Body Mass Index (BMI) en huidig beweeggedrag vastgelegd. Na de lessenreeks wordt opnieuw een meting uitgevoerd. Deze meting wordt na 3 en 6 maanden herhaald. De deelnemer werkt zo aan het ontwikkelen van competenties op het gebied van een gezonde levensstijl.

Thema arrangement pesten

De uitvoerder van het weerbaarheidprogramma (SportZeeland) houdt bij elke afgeronde groep een procesevaluatie middels een enquête en een eindgesprek (bij de kinderen en hun ouders, evenals de deelnemende scholen). Ook krijgen alle kinderen die dit programma hebben gevolgd een certificaat uitgereikt. De procesresultaten zullen door SportZeeland worden meegenomen in de programma opzet van het daarop volgende projectjaar. Omdat dit project in meerdere Zeeuwse gemeenten gaat draaien (onder andere in Middelburg en Vlissingen) zal het programma eenmalig op effect worden geëvalueerd. Gegevens uit die effectmeting zullen worden vermeld in de Jeugdmonitor Zeeland.

Arrangement samenwerking en afstemming

Proces-evaluatie van de manier waarop de resultaten tot stand zijn gekomen. • Hoe functioneert het beleidsteam? • Biedt het opgestelde BOS-beleidskader De Gezonde School voldoende houvast? • Kent het team een evenwichtige samenstelling? • Wordt het voldoende gefaciliteerd? • Hoe verloopt de samenwerking met de verschillende BOS-partners? • Hoe verlopen de acties, maatregelen en interventies? Is er sprake van knelpunten en neveneffecten?

Samenwerking en uitvoering

Het Gezonde School concept heeft als doel partners in de BOS-driehoek te stimuleren structureel gebruik te maken van elkaars kennis, ervaring en faciliteiten. Want samen kunnen de Gezonde School partners ervoor zorgen dat jeugdigen intensief worden gevolgd, dat de wijk uitnodigt om er te sporten, dat sportaanbieders worden betrokken en dat gezondheidsbevordering een kwaliteitsimpuls krijgt.

Uitvoering

- Beleidsteam BOS Borsele (Brede School participanten, beleidsmedewerkers welzijn, onderwijs, sport, SportZeeland, GGD Zeeland, RPCZ (regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland))
- Coördinator Gezonde School Borsele
- SportZeeland
- Sportfolio Zeeland
- Basisscholen in alle kernen
- Buitenschoolse opvang (BSO)

Samenwerking

- Vrijwilligershuis Borsele
- Jongerenraad Borsele
- ROC Zeeland sector SD - CIOS
- Vrijwilligers en sportaanbieders

Ondersteuning

- Scoop (Provinciaal Instituut voor Welzijn, Zorg en Cultuur)
- GGD Zeeland
- SportZeeland
- RPCZ (regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland)
- Bureau Jeugdzorg

Financiën

Hieronder treft u een overzicht aan van de inkomsten en uitgaven in relatie tot het Buurt, Onderwijs, Sport-project. Het gaat hier om totaalbedragen over de looptijd van vier jaar.

Inkomsten:

Bijdrage ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)	€ 200.000,-
Bijdrage gemeente Borsele	<u>€ 80.000,-</u>
TOTAAL	€280.000

Uitgaven:

Coördinatiekosten	€ 76.000,-
Arrangement 'Beweegnorm'	€ 48.000,-
Arrangement 'Overgewicht bestrijden'	€ 62.400,-
Arrangement 'Pesten'	€ 86.400,-
Arrangement 'Samenwerking en uitvoering'	<u>€ 7.200,-</u>
TOTAAL	€280.000,-

BIJLAGE VII

**Overzicht
projecten en activiteiten
Borsele Beweegt**

Projecten en activiteiten Borsele Beweegt

Activiteiten/projecten	Stand van zaken	Aantal deelnemers	Toekomst?
Zeeuwse Methode Bewegingsonderwijs	Alle 21 Borsele basisscholen werken met dit plan.	Alle 21 basisscholen	Continueren (prioriteit)
Schoolsport Olympiade	Jaarlijkse sportdag in mei voor de leerlingen van groep 7 en 8.	400-450	Continueren (prioriteit)
Zwemspelandag	Jaarlijkse sportdag in juni voor de leerlingen van groep 5 en 6 in zwembad Stelleplas.	300	Continueren (prioriteit)
SPORTPL@CE2B	Naschoolse activiteiten, in alle kernen van de gemeente Borsele.	Gemiddeld 18 kinderen per activiteit (bovenbouw+onderbouw)	Continueren (prioriteit)
Senior Plus Tennis	Project is in 2007 overgedragen aan het GOTIB.		Georganiseerd door GOTIB en/of de Borsele tennisverenigingen. Geen actieve rol gemeente Borsele.
GALM-SCALA	Groepen zijn reeds in 2004 overgedragen aan reguliere sportverenigingen. De SCALA-groep was te klein geworden en is samengevoegd met de groep uit Goes.		Groepen blijven draaien onder de betreffende verenigingen.
Sportactiviteiten i.s.m. Seniorenraad Borsele	In 2005 is een aantal activiteiten gezamenlijk georganiseerd. Inmiddels is een werkgroep vanuit de Seniorenraad Borsele samengesteld die wederom samen met Borsele Beweegt een aantal sportieve activiteiten wil gaan organiseren.		Continueren/opzetten (prioriteit)
De Sportiefste School van Borsele	In het schooljaar 2005-2006 van start gegaan. Scholen kunnen punten bij elkaar sporten door deel te nemen aan projecten en activiteiten en door deze zelf te organiseren.	8 scholen	Het project, in het kader van het BOS-project, omvormen tot 'De Sportiefste en Gezondste School van Borsele'. Proberen alle scholen te laten deelnemen. Continueren (prioriteit)

Sportieve activiteiten in de vakantie	Het streven is om in elke schoolvakantie ten minste één sportieve activiteit aan te bieden, meestal gericht op de jeugd van 4-12 jaar.		Nog eens goed bekijken of deze activiteiten gecontinueerd worden. In eerste instantie geen prioriteit. Wellicht kunnen deze activiteiten in de toekomst georganiseerd worden door de eventueel op te richten 'sportcommissie'.
SPORTcART-project	In 2003 van start gegaan; vervolgens in het schooljaar 2004-2005 nog gedraaid. Daarna gestopt, omdat we geen verenigingen bereid konden vinden die lessen op de basisscholen konden/wilden verzorgen.		Het project wellicht nieuw leven inblazen, in het kader van het BOS-project en/of sCOOLsport. In eerste instantie heeft het project geen prioriteit.
Friday Night Skate	Jaarlijkse skeelertocht voor inwoners van de gemeente Borsele.		Leuke activiteit, maar heeft in de toekomst geen prioriteit.
Sportfestijn Borsele	Jaarlijkse sportactiviteiten in de voorjaarsvakantie, voornamelijk gericht op jeugd (4-12 jaar) en ouderen		Continueren (prioriteit). Proberen Sportfestijn Borsele een nieuwe impuls te geven (werken met voorinschrijvingen, koppeling met verenigingen, wellicht andere periode,...).
whoZnext	Project om jongeren meer te betrekken bij de sportverenigingen. Projectperiode is inmiddels afgelopen, maar een aantal zogenoemde whoZnext-teams zijn nog steeds actief (tennisvereniging Tebo en handbalvereniging s.v. Orion)		whoZnextteams blijven actief binnen hun verenigingen. Jongeren (blijven) stimuleren vrijwilligerswerk te doen, in nauwe(re) samenwerking met het Steunpunt Vrijwilligers en Mantelzorg.

Streetgames	Een project voor jongeren, dat door de geringe animo niet gecontinueerd is. In de avond (zomer) werden sportactiviteiten aangeboden, vergelijkbaar met het SPORTPL@CE2B-project voor de jeugd.		Wellicht in het kader van BOS een soortgelijk project opzetten, in samenwerking met jongeren (Jongerenraad Borsele, jongeren die in de vragenlijst hebben aangegeven dat ze willen meedenken over / meepraten over / meehelpen met het organiseren van sportieve activiteiten voor jongeren. Het project heeft in eerste instantie geen prioriteit.
Winterbattle	Soort van zeskamp, bedoeld voor jongeren uit de gemeente Borsele. Is door het gebrek aan deelnemers het afgelopen jaar niet doorgegaan. Wordt georganiseerd in samenwerking met de Jongerenraad Borsele.		Dit project heeft geen prioriteit.
Tio Loiro	Voor dit project in Brazilië zijn de afgelopen jaren diverse activiteiten georganiseerd, met als doel zoveel mogelijk geld op te halen voor de kinderen in de achterstandswijken van de Braziliaanse stad Fortaleza. De ondersteuning is in 2006 gestopt.		--

Boekje 'Sportief ouder worden in de gemeente Borsele'	Boekje dat in 2003 en 2004 is uitgebracht. In dit boekje staan alle sport- en beweegmogelijkheden voor 50-plussers in de gemeente Borsele vermeld, inclusief een overzicht van activiteiten die in de zomermaanden georganiseerd worden en een overzicht van fiets- en wandelroutes in Borsele.		Prioriteit. (Digitaal) Boekje samenstellen in samenwerking met de Seniorenraad Borsele.
Overige projecten en activiteiten	De afgelopen jaren is ondersteuning geboden bij de organisatie van activiteiten en evenementen, zoals 'Maak Kennis met Tennis (GOTIB), Promotiedag Wipschutterij (handboogschieten), Rolstoeltennistoernooi (tennisvereniging 's-Heer Abtskerke).		Mogelijkheid open houden om (financiële) ondersteuning te bieden.
Cursussen en themabijeenkomsten voor vrijwilligers van sportverenigingen	Jaarlijks wordt een aantal cursussen en themabijeenkomsten georganiseerd, voornamelijk aanbodgericht. Het streven is dit meer vraaggericht te gaan doen.		Continueren (prioriteit).
Website	Borsele Beweegt heeft een eigen website, die echter niet zo heel vaak bezocht wordt.		Vanaf 1 januari 2008 is alle informatie over sport en bewegen terug te vinden op de gemeentelijke website. De website zal vanaf die datum ook nadrukkelijker als communicatiemiddel gebruikt worden.
Nieuwsbrief	De nieuwsbrief van Borsele Beweegt verschijnt twee keer per jaar en wordt onder andere verstuurd naar alle scholen en alle sportverenigingen.		Vanaf 1 januari 2008 zal met enige regelmaat een digitale nieuwsbrief uitgebracht worden, met daarin onder andere de ontwikkelingen met betrekking tot het BOS-project.
Borselse Bode	In elke Borselse Bode staat ten minste één berichtje over Borsele Beweegt.		Continueren (prioriteit)

BOS-projecten:				
Combinatie-project over bewegen en gezondheid (exacte project nog nader te bepalen)	Lesprogramma waarbij voedingslessen, beweglessen en een les over reclame worden gegeven, gericht op basisschoolleerlingen.			BOS Moet wel aansluiten bij de sCOOLsport-gedachte
Theatervoorstelling Pesten	De voorstelling is bedoeld om leerlingen en basisscholen inzicht te verschaffen in de mechanismen die bij pesten een rol spelen. De voorstelling is bedoeld voor leerlingen in de leeftijd van 9-12 jaar.			BOS
Weerbaarheidstraining (exacte project nog te bepalen)	Het trainen van kinderen in weerbaarheid is een specifieke vorm van preventie. De programma's bestaan uit een combinatie van fysieke en mentale basisvaardigheden waarbij kinderen leren zorgen voor hun eigen veiligheid. De trainingen zijn bedoeld voor jongens en meisjes in de leeftijd van 9-12 jaar.			BOS
naschoolse activiteiten (exacte project nog te bepalen)	Het (uitgebreider) aanbieden van buitenschoolse sport- en beweegactiviteiten.			BOS

BIJLAGE VIII

Criteria tennisverenigingen

Criteria voor Borselse tennisverenigingen om in aanmerking te komen voor een extra gemeentelijke tennisbaan

Aanleiding

In de jaren '80 heeft in de gemeente Borsele een privatiseringsoperatie bij de tennisverenigingen plaatsgevonden. Voor de tennisverenigingen heeft deze privatisering tot gevolg gehad dat zowel het klein als ook het groot onderhoud van de tennisaccommodaties is overgedragen aan de betreffende tennisverenigingen. Als gevolg hiervan is echter wel het jaarlijkse huurbedrag verlaagd tot een symbolisch bedrag van Fl.100,-. Dit bedrag werd tot op heden één keer per vier jaar aangepast overeenkomstig het totaal van het prijsindexcijfer voor gezinsconsumptie gedurende deze vier jaar. Met ingang van 1 januari 2008 worden de huurbedragen jaarlijks geïndexeerd. Momenteel bedraagt de huur voor één tennisbaan + kleedlokaal + parkeervoorziening € 132,70.

Toch hebben verschillende tennisverenigingen de afgelopen jaren aangegeven te kampen te hebben met financiële problemen als gevolg van de privatiseringsoperatie. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Borsele in 2005 een beleidsnotitie tennis opgesteld. Deze beleidsnotitie kan beschouwd worden als onderdeel van de sportnota 'Borsele blijft bewegen, 2008-2012', welke eind 2007 zal verschijnen.

De beleidsnotitie is op 1 december 2005 vastgesteld door de gemeenteraad. Omdat er een tegenstrijdig in deze beleidsnotitie bleek te staan, is de raad op 2 februari 2006 akkoord gegaan met een aanpassing in deze notitie.

In de beleidsnotitie tennis staat een vijftal aanbevelingen genoemd, deze hebben betrekking op:

1. Gemeentelijke banen; wat zijn de eisen om in aanmerking te komen voor een (extra) gemeentelijke baan, welke tennisverenigingen komen daar al dan niet voor in aanmerking?
2. Jaarlijkse bijdrage voor het speelklaar maken van de gemeentelijke tennisbanen; de gemeente stelt hiervoor jaarlijks een bijdrage van € 650,- per gemeentelijke baan beschikbaar. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.
3. Samenwerking; de gemeente Borsele wil de samenwerking tussen sportverenigingen op lokaal niveau bevorderen. Zij is bereid hier een financiële bijdrage aan te leveren.
4. Zakelijk recht: op verzoek van sportverenigingen zal een zakelijk recht van opstal gevestigd worden, zodat de verenigingen zelfstandig hypotheek kunnen afsluiten bij de bank.
5. Onderzoek sportpark Ovezande; het uitvoeren van een onderzoek naar het praktische gebruik van de invulling van het sportpark in de kern Ovezande. Uitgangspunt voor dit onderzoek is samenwerking tussen de lokale voetbalvereniging (v.v. Volharding) en de tennisvereniging (T.V.O.) (*onderzoek is reeds uitgevoerd*)

In de praktijk is gebleken dat de voorwaarden met betrekking tot de eerste aanbeveling op dit moment niet volledig en concreet genoeg zijn. Om een transparanter beleid te maken, is een aantal aanvullende voorwaarden opgesteld.

Aanvullende voorwaarden

Hieronder staat weergegeven aan welke criteria de Borselse tennisvereniging dienen te voldoen om in aanmerking te komen voor de aanleg van een extra gemeentelijke tennisbaan.

Kern

Alleen tennisverenigingen in de door de gemeente Borsele aangewezen groei- en opvangkernen kunnen in aanmerking komen voor de aanleg van een extra tennisbaan op kosten van de gemeente Borsele.

De gemeente heeft Heinkenszand en 's-Gravenpolder aangewezen als groeikernen.

De opvangkernen zijn Ovezande, 's-Heerenhoek en Lewedorp.

Tennisverenigingen in andere kernen van de gemeente Borsele komen dus niet in aanmerking voor een extra gemeentelijke tennisbaan.

Aantal spelende leden

De gemeente Borsele handhaaft het aantal spelende leden per baan op 80.

Dit houdt in:

- 1 baan bij 80 leden;
- 2 banen bij 160 leden;
- 3 banen bij 240 leden;
- 4 banen bij 320 leden;
- 5 banen bij 400 leden;

Hierbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat elke Borselse tennisvereniging tenminste één tennisbaan in eigendom dient te hebben en houden.

Verenigingen in een groei- of opvangkern die in aanmerking willen komen voor de aanleg van een extra tennisbaan op kosten van de gemeente Borsele dienen aan onderstaande criteria te voldoen:

- Wanneer een vereniging op de peildatum (1 januari) bij de gemeente Borsele kan aantonen dat zij 40 'extra' spelende leden heeft, dat wil zeggen dat zij 40 leden meer heeft dan het aantal leden waarop het huidige aantal banen is gebaseerd, krijgt zij vanaf dat moment drie jaar de tijd om de 'resterende' 40 leden te verwelkomen.
- Indien de vereniging na drie jaar kan aantonen dat zij daadwerkelijk de vereiste 80 extra leden heeft, zal de gemeente Borsele overgaan tot de aanleg c.q. financiering van een extra gemeentelijke tennisbaan.
- Wanneer de vereniging na deze drie jaar niet het aantal vereiste leden heeft bereikt, zal de gemeente geen extra gemeentelijke baan aanleggen c.q. financieren.
- Wanneer deze vereniging daarna wederom kan aantonen dat zij 40 'extra' leden heeft, krijgt zij wederom drie jaar de tijd om de 'resterende' 40 leden te verwelkomen, om op die manier in aanmerking te komen voor een extra gemeentelijke tennisbaan.

De verenigingen dienen hiervoor officiële ledenlijsten van de KNLTB te overleggen. Tevens dient de noodzaak van een extra baan aangetoond te worden.

Vergoeding

Wanneer een tennisvereniging in een groei- of opvangkern voldoet aan bovengenoemde criteria, heeft zij recht op een extra gemeentelijke tennisbaan. De gemeente Borsele stelt hiervoor een bedrag van € 24.000,- ter beschikking. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het prijsindexcijfer. Dit bedrag is gebaseerd op de aanleg van één gravelbaan (afmeting 37 x 21 m.) met als ondergrond zand, inclusief ballenvanger, belijning en omheining en exclusief verlichting. Indien een vereniging een andere ondergrond prefereert (bijvoorbeeld kunstgras), komen de extra kosten die hiervoor voor rekening van de vereniging. Indien een vereniging recht heeft op een extra gemeentelijke baan, maar om wat voor reden dan ook géén extra gemeentelijke baan wil, heeft zij géén recht op een vergoeding van de gemeente Borsele.

Onderhoud

Het groot en klein onderhoud van de extra gemeentelijke tennisbaan komt voor rekening van de betreffende tennisvereniging.

Vergoeding speelklaar maken gemeentelijke tennisbanen

Na het aanleggen van een extra gemeentelijke tennisbaan, heeft de betreffende vereniging voor deze baan recht op een vergoeding voor het speelklaar maken. Dit bedrag (€ 665,60 (2007)) zal jaarlijks worden overgemaakt op de rekening van de tennisvereniging.

BIJLAGE IX

Criteria voetbalverenigingen

Criteria voor Borselse voetbalverenigingen om in aanmerking te komen voor een extra (wedstrijd- of training) veld

Aanleiding

In de jaren '80 (tennis) en '90 (voetbal) van de vorige eeuw heeft in de gemeente Borsele een privatiseringsoperatie plaatsgevonden. Er zijn meerdere redenen geweest om tot deze privatisering van de sportaccommodaties over te gaan.

Bij de tennisverenigingen, waarbij de privatisering heeft plaatsgevonden in 1986, waren deze redenen het vergroten van het verantwoordelijkheidsgevoel en het stimuleren van de zelfwerkzaamheid bij de betrokken verenigingen.

Bij de voetbalverenigingen, waarbij deze operatie heeft plaats gevonden in 1994, waren deze redenen eveneens het vergroten van het verantwoordelijkheidsgevoel en het stimuleren van de zelfwerkzaamheid, maar bovendien was bij deze privatiseringsronde sprake van een taakstellende structurele bezuiniging.

Omdat het dagelijkse en grootschalige onderhoud van voetbalvelden een grote mate van deskundigheid vereist, is besloten dat deze werkzaamheden ook na de privatisering door de gemeente uitgevoerd blijven worden. Hetzelfde geldt voor de renovatie van de velden. Hiervoor is voor de lange termijn een renovatieschema en bijbehorend –fonds opgesteld. Dit houdt in dat alleen een overdracht van de kleedaccommodaties en het veldmeubilair heeft plaatsgevonden. Hier tegenover staat dat de huurbedragen ten tijde van de privatisering fors zijn verlaagd. Daarna zijn de huurbedragen één keer per vier jaar aangepast overeenkomstig het totaal van het prijsindexcijfer voor gezinsconsumptie gedurende deze vier jaar. Vanaf 1 januari 2008 worden de huurbedragen jaarlijks geïndexeerd. Momenteel bedraagt de huur voor één speelveld + klein oefenveld + 2 kleedlokalen + parkeervoorziening €593,10.

Evenals bij de tennisvereniging zijn ook voor de voetbalverenigingen aanvullende criteria opgesteld.

Aanvullende voorwaarden

Hieronder staat weergegeven aan welke criteria de Borselse voetbalverenigingen dienen te voldoen om in aanmerking te komen voor de aanleg van een extra gemeentelijk wedstrijd- of trainingsveld.

Kern

Alleen voetbalverenigingen in de door de gemeente Borsele aangewezen groei- en opvangkernen kunnen in aanmerking komen voor de aanleg van een extra wedstrijd- of trainingsveld op kosten van de gemeente Borsele.

De gemeente heeft Heinkenszand en 's-Gravenpolder aangewezen als groeikernen.

De opvangkernen zijn Ovezande, 's-Heerenhoek en Lewedorp.

Voetbalverenigingen in andere kernen van de gemeente Borsele komen dus niet in aanmerking voor een extra gemeentelijk wedstrijd- of trainingsveld.

Velden

Binnen de gemeente Borsele onderscheiden we de volgende type velden:

- natuurgras wedstrijdvelen;
- natuurgras trainingsvelen;
- wedstrijd/trainingsvelen (Wetra-velen) met een kunststof toevoeging.
Deze velden zijn alleen aangelegd op het sportpark in Heinkensand.

Bij problemen met betrekking tot de capaciteit/bezettingsgraad van de voetbalvelen (wedstrijd- en trainingsvelen) in de gemeente Borsele zal de oplossing in eerste instantie gezocht worden in een kwaliteitsverbetering van het (de) betreffende veld(en), bijvoorbeeld door middel van een natuurlijke toevoeging, een kunststof toevoeging of met een geïmplanteerde kunstgrasvezel.

Indien op dat gebied geen passende oplossing gevonden kan worden, zullen de mogelijkheden voor het uitbreiden van de capaciteit worden bekeken.

Bespelingscapaciteit

De bespelingscapaciteit voor een natuurgras wedstrijdveld bedraagt maximaal 300 uur, volledig willekeurig verspreid over het voetbalseizoen.

De bespelingscapaciteit voor een natuurgras trainingsveld bedraagt maximaal 550 uur, ook eveneens willekeurig verspreid over het voetbalseizoen.

Voor een WeTravelveld geldt een bespelingscapaciteit van maximaal 800 uur verspreid over het voetbalseizoen.

Bij de berekening van deze capaciteit dient rekening gehouden te worden met de zogenoemde 'bespelings-equivalent'; een factor die de belasting van de velden aangeeft.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen zes equivalenten, te weten:

- factor 0,25 voor F-pupillen
- factor 0,50 voor E- en D-pupillen
- factor 0,75 voor C- en B-junioren
- factor 1,00 voor A-junioren
- factor 0,75 voor damesteams
- factor 1,00 voor seniorenteams

Daarnaast worden ook het aantal teams, de netto-speel-/trainingstijd, het aantal thuiswedstrijden/trainingen en het aantal velden meegenomen in de berekening van de bespelingscapaciteit.

Verenigingen in groei- en opvangkernen, die in aanmerking willen komen voor de aanleg van een extra gemeentelijk wedstrijd- of trainingsveld op kosten van de gemeente Borsele dienen aan te tonen dat zij minimaal twee opeenvolgende jaren boven de toegestane bespelingscapaciteit van een wedstrijd- of trainingsveld zijn uitgekomen.

De peildatum hiervoor is het einde van een voetbalseizoen (1 juli). Tevens dient de noodzaak van een extra wedstrijd- of trainingsveld aangetoond te worden.

Wanneer een voetbalvereniging in een groei- of opvangkern voldoet aan bovengenoemde criteria, heeft zij recht op een extra gemeentelijk wedstrijd- of trainingsveld (inclusief doelen, ballenvanger, belijning en omheining en exclusief verlichting). Bij de aanleg van een extra gemeentelijk wedstrijdveld, is het volgens de KNVB-normen verplicht ook twee kleedlokalen neer te zetten. Dit geldt niet bij de aanleg van een trainingsveld.